

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ - НЕВІД'ЄМНИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

¹Одеський національний економічний університет

Анотація: У статті досліджено вплив діджиталізації на діяльність підприємства, організацію його роботи, трансформацію бізнес-процесів. Розглянуто стан та головні тенденції розвитку діджиталізації в Україні, визначено необхідні ефективні дії у даній сфері.

Ключові слова: цифрова економіка; діджиталізація; трансформація, конкурентоспроможність.

Abstract: The article examines the impact of digitization on the company's activities, the organization of its work, and the transformation of business processes. The state and main trends of the development of digitization in Ukraine were considered, and the need for effective actions in this area was determined.

Keywords: digital economy; digitization; transformation, competitiveness.

В сучасному світі процес провадження нових технологій та інновацій є визначальним фактором підвищення конкурентоспроможності підприємств, який сприяє загальному економічному зростанню.

Не дивлячись на те, що географічно кордони між країнами продовжують існувати, прибутки підприємств наразі генеруються за рахунок руху капіталу та потоків ресурсів поза межами країн, де були створені дані компанії. Зміни в навколишньому середовищі, які передбачають, насамперед, технологічні перетворення, призводять до посилення ролі інформації в бізнес-середовищі, формування нових споживчих запитів, сприяють процесу діджиталізації у світі.

Поняття «діджиталізація» відносно нове в сучасній термінології. За визначенням О. Грибіненко, це процес трансформації діяльності, який включає проникнення цифрових технологій для оптимізації, автоматизації бізнес-процесів, зростання продуктивності компанії та покращення взаємодії і комунікації з клієнтами [1]. Цей процес включає в себе перенесення інформації у цифровий формат; її збір та зберігання, аналіз масиву даних, застосування штучного інтелекту; трансформацію, проникнення цифрових технологій у всі складові бізнес середовища.

Неочікуваний глобальний спалах захворювання COVID-19 став причиною серйозних негативних наслідків у світовій економіці, таких як: значне скорочення доходів, зростання безробіття, збоїв в роботі транспортних компаній, сфери послуг та промисловості. В умовах призупинення роботи великої кількості компаній, обмеженості пересування та контакту між співробітниками стало зрозуміло, що розвиток цифрових технологій є основою не тільки функціонування підприємств, а й необхідністю їх виживання та розвитку. Згідно з дослідженнями [2], у 2022 році приблизно 5,3 мільярда людей, або 66 % населення світу, користувалися Інтернетом. І ця цифра з кожним роком невідмінно зростає. В Україні обсяг експорту комп'ютерних послуг за перше півріччя 2022 року становив 3,74 млрд. доларів США, що на 23% більше ніж за аналогічний період попереднього року [3].

З початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну використання цифрових технологій стало невід'ємною складовою функціонування вітчизняної економіки в цілому. Саме хмарні сервіси виявилися ключовим інструментом захисту українських державних реєстрів, підтримки економіки, збереження цілісності державного апарату тощо. Успішним прикладом використання хмарних технологій є компанія Kernel, - найбільший виробник соняшникової олії в Україні. У перші дні масштабної російської агресії критичні ІТ-системи Kernel були перенесені в хмару, а співробітники отримали високоякісні інструменти для віддаленої роботи.

Процес діджиталізації створює низку конкурентних переваг для підприємства серед яких:

- 1) підвищення рівня конкурентоздатності;

- 2) створення унікальних продуктів, повністю адаптованих до вподобань споживача;
- 3) надання додаткової цінності продукту завдяки якісному сервісу;
- 4) спрощення роботи з великими масивами даних;
- 5) швидкий доступ до будь-якої інформації підприємства;
- 6) децентралізація виробництва;
- 7) скорочення часу та витрат розробки продукту;
- 8) значна економія фінансових ресурсів;
- 9) підвищення швидкості прийняття рішень у реальному часі;
- 10) формування позитивного ставлення до іміджу підприємства.

Дослідження та впровадження новітніх технологій у господарський процес необхідні кожному підприємству. Уже зараз наявність сайту, мобільного додатку, CRM-системи, чат-боту тощо майже в кожній компанії свідчить про те, що українські підприємства поступово починають діджитал трансформацію. Але для того, щоб повністю використовувати весь потенціал цифрових технологій, підприємствам необхідно проводити роботу з реструктуризації всіх процесів у компанії, в основу яких повинні входити такі технології як: bigdata, хмарні та мобільні сервіси, штучний інтелект, блокчейн та інші цифрові рішення.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, бізнес-аналітики, бізнес-планування, які передбачають автоматизацію бізнес-процесів, що ведуть, в свою чергу, до зростання продуктивності праці, економії поточних витрат, оперативної гнучкості бізнес-процесів та дозволяє вітчизняним компаніям успішно конкурувати не тільки на національному але й на світовому ринку.

На даний час на глобальному рівні Україна перебуває в процесі створення та застосування належних нових прогресивних інформаційно-інноваційних технологій. Передусім це стосується залучення інвестицій у проєкти нових знань, законодавчого регулювання, підготовки професійних кадрів, створення інноваційної інфраструктури. Для активізації процесу розвитку та запровадження діджиталізації на різних рівнях економіки повинні впроваджуватися заходи у наступних напрямках: з розробки техніко-економічних вимог щодо застосування інформаційно-комунікаційних технологій; фінансового та ресурсного забезпечення впровадження нововведень; отримання доступу до міжнародних інформаційних ресурсів; введення нових структур для інформування та зворотного зв'язку; належна та відповідна підготовка персоналу. Адже під час пандемії та війни для більшості компаній України – це єдиний шлях зберегти свої позиції і та забезпечити потенціал для подальшого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Грибіненко О. Діджиталізація економіки в новій парадигмі цифрової трансформації *Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки»*. 2018. №16. С. 35–37.
2. Statistics. Official site of the International union of telecommunication (MSE, English International Telecommunication Union, ITU). 2022. URL: <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/stat/default.aspx> (дата звернення 03.02.2023.).
3. Експортна індустрія IT-індустрія продовжує підтримувати економіку України. *IT Ukraine Association*. 2022. URL: <http://surl.li/excma> (дата звернення 05.02.2023.).

Орленко Ольга Михайлівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності, Одеський національний економічний університет, Одеса, e-mail: orlenko20022015@gmail.com

Комарніцька Ярослава Олександрівна – студент, Одеський національний економічний університет, Одеса, e-mail: yaroslawa7.1.2002@gmail.com

Orlenko Olga M. – candidate of economic, associate professor of department of economics of enterprise, Odesa national economic university, Odesa, e-mail: orlenko20022015@gmail.com

Komarnitska Yaroslava O. student, Odesa national economic university, Odesa, e-mail: yaroslawa7.1.2002@gmail.com